

Η ΑΛΙΕΙΑ ΤΩΝ ΣΠΟΓΓΩΝ.

Εἰς τῶν σημαντικωτάτων καὶ τὰ μάλιστα ἀνεπτυγμένον βιομηχανικῶν κλάδων ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἐκμεταλλεύσει τῆς μεσογείου θαλάσσης εἶνε ἡ τῶν σπόγγων ἀλιεΐα. Τὸ ἔδαφος, ἐν τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ὁ ἐπὶ τῇ μαλακότητι καὶ ἐλαστικότητι τῆς σαρκὸς καὶ τῇ λεπτότητι τῶν πόρων αὐτοῦ διακρινόμενος σπόγγος, ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Τύνιδος κατ' ἕλκον τὸ μήκος τῆς ἀφρικανικῆς ἀκτῆς μέχρι Ἀλεξανδρείας καὶ εἶτα τρεπόμενον παρὰ τὴν συριακὴν καὶ μικρασιατικὴν παραλίαν διήκει μέχρι τῶν Δαρδανελίων, περιλαμβάνει δὲ ὁλόκληρον τὸ σύμπλεγμα τῶν Κυκλάδων καὶ Σποραδῶν, τὴν Κρήτην, τὴν Κύπρον, τὰς ἑλληνικὰς ἀκτὰς ἀπὸ τῆς Εὐβοίας μέχρι τῆς Κερκύρας καὶ λήγει παρὰ τῇ πόλει Fiume.

Ὁ σπόγγος εἶνε, ὡς γνωστὸν, ζωόφυτον, συνιστάμενον ἐξ ἔγχυματικῶν ζωῶν, αἵτινα ζῶσιν ἐντὸς φαΐδας τινος βλένης πληροῦσης τὸν σπόγγον ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ καταστάσει. Τρία κυρίως εἶδη σπόγγων τῆς μεσογείου θαλάσσης ἔχουσι σπουδαιότητα διὰ τὸ ἐμπόριον: Ὁ χονδροειδὴς σπόγγος, ὁ ἔχων μεγάλας ὄπας, ὁ λεπτότερος ὁ ἔχων μικροτέρας τὰς ὄπας, καὶ ὁ λεπτότατος καὶ πυκνόςσαρκος σπόγγος ὁ ἔχων λεπτοτάτους πόρους, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζομεθα εἰς τὸ λουτρὸν καὶ ἐν τῷ κομμωτηρίῳ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶδος εὐρίσκεται εἰς ἕλα τὰ διὰ τὴν ἀλιεΐαν τῶν σπόγγων κατάλληλα μέρη, ἰδίᾳ δὲ παρὰ τῇ Συρίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀρχιπελάγει. Ὁ ἀρχαιότατος τρόπος τῆς ἐξαγωγῆς σπόγγων διὰ καμάκων σὺζεται εἰσέτι παρὰ τῇ ἀκτῇ τῆς Δαλματίας καὶ εἰς τινὰ μέρη τοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχιπελάγους. Ἀλλ' ὁ καταλλήλως διὰ τὴν διατήρησιν τῶν σπόγγων τρόπος τῆς ἀλιεΐας εἶνε ἡ ἐξαγωγή αὐτῶν ὑπὸ δυτῶν ἄνευ συσκευῆς, ὡς γίνεται ἐν Καλύμῳ. Οἱ δῦται εἶνε συνήθως νεανία ἡλικίας 14 ἕως 20 ἐτῶν, οἵτινες κρατοῦντες ἐν ταῖς χερσὶ βαρῦν τινὰ λίθον ἐξηρητημένον ἀπὸ τοῦ πλοίου διὰ μακροῦ τινος σχοινίου καταδύονται εἰς τὴν θάλασσαν μέχρι 50 μέτρων βάθους. Οἱ ἱκανώτατοι καὶ μάλιστα ἡσυχήμενοι δῦται δύνανται νὰ μείνωσιν ὑπὸ τῷ ὕδρῳ 2½ ἕως 3 πρωτόλεπτα ἐπαναλαμβάνοντες τὴν κατάδυσιν ἐντὸς ½ μέχρι ¾ τῆς ὥρας. Οἱ γυμνοὶ οὗτοι δῦται, ἐπωφελοῦμενοι τῆς βραχέως αὐτῶν ὑπὸ τῷ ὕδρῳ διαμονῆς, ἀποσπῶσι μετὰ σπουδῆς τοὺς προστυχόντας σπόγγους, ἐκλέγοντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς μεγαλητέρους. Ἡ ὀλικὴ παραγωγή μιᾶς ἑταιρείας δυτῶν, συνισταμένης συνήθως ἐκ 5 ἕως 8 προσώπων, ἔχει πολλάκις ἀξίαν 5—8000 δραχμῶν. Οἱ γυμνοὶ δῦται εἶνε ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον νὰ καταβροχθισθῶσιν ὑπὸ τινος μαρκαρίου, ἀλλ' ὁ κίνδυνος οὗτος παρουσιάζεται πολὺ σπανίως, ὡς π. χ. ἐν Ἰδρῳ τὸ τελευταῖον ἐν ἔτει 1885 καὶ ἐν Σύμῃ τῷ 1887.

Τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐν τῇ ἐμπορίῳ σπόγγων ἐξάγεται διὰ καταδυτικῶν συσκευῶν, ἀλλ' αἱ εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰσαχθεῖσαι ἀγγλικαὶ συσκευαὶ εἶνε κατὰ τοῦτο λίαν ἀτελεῖς, ὅτι ὁ ἀπὸ τῆς περικεφαλαίας εἰσαγλούμενος ἀήρ φθάνει μόνον μέχρι τῆς ζώνης, οὕτως ὥστε τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματος τοῦ δῦτου εἶνε ἐκτεθειμένον εἰς ἰσχυροτέραν τοῦ ὕδατος πίεσιν, ἣτις μετὰ βραχείαν διαμονὴν εἰς βάθος 35 ἕως 60 μέτρων συνάθει τὸ αἷμα πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος καὶ ἐπιφέρει ἀποπληξίαν καὶ ἄλλα δυστυχήματα. Αἱ γερμανικαὶ συσκευαὶ, αἵτινες εἶνε τελειότεραι, δὲν ἠδυνήθησαν μέχρι τοῦδε νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς Ἀνατολὴν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι οἱ δῦται συνειδησμένοι εἰς τὰς ἀπλουστεράς ἀγγλικὰς, δὲν δύνανται εὐκόλως νὰ μεταχειρισθῶσι τὰς πολυπλόκους γερμανικὰς συσκευὰς, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶνε μεγαλητέρα. τῆς τῶν ἀγγλικῶν. Διὰ τῆς γερμανικῆς συσκευῆς δύνανται ὁ δῦτης ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας νὰ ἐργάζηται εἰς βάθος 35 μέτρων, εἰς δὲ μεγαλειότερα βάθη 50 ἕως 60 μέτρων ἐπὶ ¼ ἕως ½ ὥραν.

Ἡ ἀλιεΐα τῶν σπόγγων ἐν τῇ μεσογείῳ θαλάσσῃ ἀρχεται κατὰ τὸν μῆλον καὶ τελειοῦν τὸν Σεπτέμβριον. Ἄμα ὡς πνεύση ἡ πρώτη ἑαρινὴ αὖρα, ἐκπλεύσιν ἐξ Αἰγίνης Ἐρμιόνης καὶ Ἰδρας περὶ τὰς 400 ἀλιευτικὰς λέμβους, αἵτινες ἐξαπλοῦνται ἐφ' ἕλκον τῶν ἀκτῶν τῆς μεσογείου, ἔνθα ὑπάρχουσι σπόγγοι. Ἡ Ἰδρα ἀριθμεῖ 40, ἡ Αἴγινα 35 καταδυτικὰς συσκευὰς, μετὰ 500 λέμβων καὶ 3000 ἀνδρῶν πληρώματός ἐν συνόλῳ. Ἡ ὀλικὴ ἀξία τῶν κατ' ἔτος ἐν τῇ μεσογείῳ ἀλιευομένων σπόγγων ἀνέρχεται περίπου εἰς 70 ἑκατομμ. δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 2 ἕως 3 ἑκατομμ. ἀναλογοῦσιν εἰς τὰς νήσους Ἰδραν, Αἴγινα καὶ Ἐρμιόνην.

Τὸ σπουδαιότατον ἐμπορεῖον διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν σπόγγων εἶνε, ἕνεκα τῆς καταλλήλου θέσεώς της, ἡ Τεργέστη, ἔνθα ὑπάρχουσι μεγάλα καταστήματα, λαμβάνοντα τὰ ἐμπορεύματά των ἐκ Σύμης, Καλύμνου, Ἰδρας καὶ Αἰγίνης.

Ὡς γνωστὸν, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ σπόγγου ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ καταστάσει καλύπτεται ὑπὸ μελαίνης τινὸς μεμβράνης ἣτις, πρὶν ἢ ἐπιτεσθῇ ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ σπόγγου βλένα (τὸ γάλα), διαδίδει δυσάρεστον τινὰ ὀσμήν. Πρέπει δὲ ὁ σπόγγος, ἄμα ὡς ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ στοιχείου του, εἶ δυνατόν ἐντὸς 24 ὥρων νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς βλένης καὶ τῆς μεμβράνης, αἵτινες ἄλλως σήπονται καὶ καταστρέφουσι τὴν ὕφην καὶ τὴν ποιότητα τοῦ σπόγγου.

* * *

Επειδὴ ἐν τῷ προσηγεῖ 7^ῳ ἀριθμῷ δημοσιευθήσεται ἡ πρό τινος ἀγγελθεῖσα εἰκὼν „Ὁ θάνατος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου“, μετ' ἐρμηνεΐας ὑπὸ τοῦ Σπ. Παγιάνη, παρακαλοῦμεν τοὺς κ. συνδρομητὰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας περισσύτερα φυλλάδια τοῦ ἀριθμοῦ τούτου νὰ γνωρίσωσιν ἡμῖν τοῦτο ἐγκαίρως συναποστέλλοντες καὶ τὸ τίμημα. Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται ἐνός χρ. φράγκου.

κ. Α. Μ. εἰς Ἀγγιλιον. Ἐλήφθησαν καὶ δὲ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὰς ὁδηγίας σας. — κ. Ν. Γ. Σ. εἰς Μιγαμάρ. Ἐνεγράψαμεν καὶ τοὺς τελευταίους ὑποδειχθέντας ἡμῖν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Κ. Ζ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Μ. Σ. εἰς Ἀγκυραν. Περὶ τοῦ βιβλίου δὲ ζητήσωμεν πληροφορίας, τὸ δὲ περικάλυμμα κατὰ τὸ ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ σχ. 1 τιμᾶ-

ται φρ. 6 ἐκ τῶν πρώτων χρυσοποικίλων μετὰ τῆς Μούσης δὲν ἔχομεν πλέον, οὔτε δὲ κατασκευάσωμεν τοιαῦτα. — κ. Αἰ. Ρ. εἰς Σλάτινα. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν, τὰ δὲ περικαλύμματα δὲ ἔχητε κατ' αὐτὰς. — Δεσπ. „Ἑλλάς“ εἰς * Θα σὰς πληροφορησώμεν, ἐκ τῶν γραφομένων σας λίαν ἐκολακευθῆμεν. — κ. Γ. Κ. εἰς Κίον. Αἱ φωτογραφίαι ἐλήφθησαν καὶ προσεχῶς δὲ σὰς γράψωμεν περὶ αὐτῶν. Τὰ ὄνομα τῶν προσφιλῶν σας συνεργατῶν τῆς Κλειῶς δὲ εὗρητε ἐν τῷ παρόντι καὶ προσεχῆ τεύχει. — κ. Π. Κ. καὶ Σ. εἰς Σμύρνην. Ἐλήφθησαν. — κ. Γ. Α. Κ. εἰς Κωνσταντινῶν. Δὲν δυνάμεθα νὰ σὰς ὑποσχεθῶμεν. — κ. Κ. Κ. εἰς Καβαλίη. Λίαν ἐχάρημεν ἐκ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς σας καὶ προσεχῶς δὲ σὰς γράψωμεν. — κ. Χ. Α. εἰς Κάϊρον. Ἐλήφθησαν καὶ

δὲ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὰς ὁδηγίας σας. — κ. Ν. Κ. εἰς Σινάπη, Μ. Α. εἰς Ἀντβέρπην, Α. Μ. εἰς Πόρτ Σάϊδ. Τὸ τίμημα ἐλήφθη καὶ αἱ εἰκόνες ἀποστέλλωμεν. — κ. Ε. Β. εἰς Σουακίμ. Σὰς ἐνεγράψαμεν καὶ αἱ εἰκόνες ἀποστέλλωμεν. — κ. Ἀδ. Φ. εἰς Βελγρᾶδιον. Θὰ τὰ λάβητε. — κ. Γ. Κ. εἰς Ὀδησσόν. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Σ. Κ. εἰς Ροστόβιον. Ἐδιωρθώσωμεν. — κ. Μ. Α. Μ. εἰς Chibin-el-Anater. Σὰς ἐνεγράψαμεν τὸ τίμημα ἐλήφθη. — κ. Π. Μ. εἰς Ἀμισσόν. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν, τὰ λοιπὰ δὲ ἔχητε κατ' αὐτὰς. — κ. Δ. Φ. εἰς Σμύρνην. Ἡ βραδύτης ἐπῆλθεν ἐκ μέρους τοῦ βιβλιοδέτου. — κ. Γ. Α. εἰς Γιούργεβον. Μὰς συγχωρεῖτε. — κ. Μ. Β. εἰς Βαλτζία. Ἐνεγράψαμεν. — κ. Β. Μ. εἰς Κάϊρον. Θὰ ἀποσταλῇ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ὁ Ἰωάννης Βράϊτ (μετὰ εἰκόνας). — Αἰγυπτιακὰ ὑπὸ Στυλιανῶν Οἰκονόμου. — Ἡ βίος τοῦ ἀνθρώπου — Ὁ Δαίμων. Διήγημα ὑπὸ Ἰ. Ι. Κρασσέβσκυ (συνέχεια). — Ἰμνακοδήνη, ἥτις ἔρμητιν τῶν εἰκόνων. — Παικίλα. (Ἡ πρώτη δι' ἠλεκτρομοῦ θανατικὴ ἐκτέλεσις. — Χαρτὴν καπνοδόχην. — Γενναίωψυχία. — Γένεσις τοῦ καπνοῦ. — Κώδων ἐκ καθαροῦ ἀργύρου. — Σύντομος χαρακτηρισμός. — Οἱ πλουσιώτατοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου. — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Μέγεθος καὶ βάρος τοῦ ἀνθρώπου. — Νέος καφές. — Ὁ Ἰωάννης Ἐρξσον ὁ ἐφευρτής τοῦ ἀτμοκίνητου ἕλικος. — Προσφορά διὰ βελκίμας. — Νέα αἰτία τῶν συγγῶν βροχῶν. — Ἡ πόλις „Γλάδστον“. — Τὸ κάπνισμα κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. — Αἰφνιδία καθιζήσις τοῦ ἔδαφους ἐν Τέξας. — Τὸ ὑποδελτασίον πλοῖον τοῦ ἀξιωματικοῦ Παρῶλ. — Λόγος τοῦ Price Williams περὶ τῶν ἀνδράκων.) — Βιβλιοθήκη. — Ἡ Ἀλιεΐα τῶν σπόγγων. — Μικρὰ Ἀλληλόγραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Ἰωάννης Βράϊτ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 81). — Ἡ ἐκπεσούσα τῆς εὐνοίας. Εἰκὼν ὑπὸ Ferencz Eisenhut (ἐν σελ. 85). — Ποιμενικὸν εἰδύλλιον. Εἰκὼν ὑπὸ Blume-Siebert (ἐν σελ. 89). — Ὁ καταδοπιστός. Εἰκὼν ὑπὸ Blume-Siebert (ἐν σελ. 92).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτις ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.